

Guía Docente			
Datos Identificativos			2024/25
Asignatura (*)	Química Analítica 1	Código	610G01011
Titulación			
Descriptores			
Ciclo	Período	Curso	Tipo
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria
Idioma	CastelánGalegoInglés		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Química		
Coordinación	Beceiro Gonzalez, Maria Elisa	Correo electrónico	elisa.beceiro.gonzalez@udc.es
Profesorado	Beceiro Gonzalez, Maria Elisa Gonzalez Castro, Maria Jose Turnes Carou, Maria Isabel	Correo electrónico	elisa.beceiro.gonzalez@udc.es m.j.gonzalez.castro@udc.es isabel.turnes@udc.es
Web			
Descripción xeral	Introduce ao alumno na Química Analítica aplicando os equilibrios químicos á análise cualitativa e cuantitativa, asentando as bases da discipliña para os vindeiros cursos académicos. Polo tanto desempeña un papel básico no conxunto do Grao.		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Aplicar os fundamentos dos equilibrios químicos aos métodos clásicos de análise			A4 B1 C1 A7 B2 C6 A16 B4 A24
Aprender a tratar os datos e expresar os resultados analíticos			A7 B1 C1 A16 B2 A20 B4
Comprender os aspectos cualitativos e cuantitativos da análise			A4 B1 C1 A7 B2 C6 A20 B4 A21 A24
Adquirir a destreza básica no laboratorio de Química Analítica (operacións básicas da análise química clásica)			A7 B1 C1 A16 B2 C6 A17 B3 A19 B4 A20 B5 A21 A23 A24

Contidos	
Temas	Subtemas

Tema 1: Química Analítica	Definición e obxectivos Análise cualitativa e cuantitativa O proceso analítico Clasificación de métodos e técnicas
Tema 2: Métodos volumétricos de análise	Conceptos básicos, reacción volumétrica e tipos de volumetrías Patróns primarios, disolucións patrón e disolucións valoradas Punto de equivalencia e detección do punto final Curvas de valoración Erros dos métodos volumétricos
Tema 3: Volumetrías Ácido-Base	Teoría das volumetrías ácido-base. Curvas de valoración Indicadores para as valoracións ácido-base e a súa elección Valoracións de ácido forte/base forte e viceversa Valoración de ácido débil/base forte e viceversa Valoracións de ácidos ou bases poliprócticos e as súas sales Valoracións de mesturas de ácidos ou bases Volumetrías ácido-base en disolventes non acuosos Aplicacións
Tema 4: Volumetrías Oxidación-Reducción	Curvas de valoración Indicadores redox e a súa elección Axentes oxidantes e redutores previos Valoracións con axentes oxidantes Valoracións con axentes redutores Determinación de compostos orgánicos e inorgánicos
Tema 5: Volumetrías de formación de complejos	Compostos de coordinación de interese na análise volumétrica Curvas de valoración e factores que as afectan Indicadores metalocrómicos Valoracións con ácidos poliaminocarboxílicos
Tema 6: Volumetrías de Precipitación	Reaccións de precipitación de interese na análise volumétrica Curvas de valoración Valoración de mesturas Detección do punto final: métodos de Mohr, Volhard e Fajans
Tema 7: Métodos gravimétricos de análise	Introducción á análise gravimétrica Etapas e clasificación dos métodos gravimétricos Proceso de formación dun precipitado e propiedades dos mesmos Gravimetrías por precipitación química. Tratamento dos precipitados Gravimetrías de volatilización e absorción Cálculos na análise gravimétrica
Tema 8: Avaliación dos datos analíticos	Definición de termos Tratamento estatístico de erros indeterminados Intervalos de confianza Rexixitamento de datos anómalos Auxiliares estatísticos de probas de hipótese Presentación dos datos analíticos

Tema 9: Análise cualitativa	Aplicación das reaccións químicas á análise cualitativa Características analíticas dunha reacción química (sensibilidade, selectividade e seguridade) Reactivos xerais e específicos Características analíticas e reactivos dos elementos metálicos Características analíticas e reactivos dos anións
Módulo: Prácticas laboratorio	Valoracións ácido-base Valoracións redox Valoracións complexométricas Valoracións de precipitación Determinación gravimétrica Avaliación dos datos analíticos

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A4 A7 A21 B1	24	36	60
Solución de problemas	A7 A16 A20 B1 B2 B4 C1	8	18	26
Seminario	A7 A20	2	0	2
Prácticas de laboratorio	A7 A16 A17 A19 A20 A21 A23 A24 B1 B2 B3 B4 B5 C1 C6	18	4.5	22.5
Proba de resposta breve	A4 A7 A21 B4	0	1	1
Proba práctica	A7 A19 A21 A24 B2 C1	1	10	11
Proba mixta	A4 A7 A20 A21 A24 B1 B2 C1 C6	3	24	27
Atención personalizada		0.5	0	0.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Nas clases maxistrais o profesor desenvolverá os contidos fundamentais do programa da materia. Para un total aproveitamento das mesmas, o alumno deberá de preparar previamente os aspectos fundamentais do tema a tratar, empregando tanto o material docente (esquema que reflicte os contidos de cada tema) como a bibliografía recomendada relacionada co tema, que se proporcionan ao alumno coa suficiente antelación a través da plataforma Campus Virtual.
Solución de problemas	Clases en grupos intermedios adicadas á resolución dos boletíns de problemas, que previamente terán sido proporcionados ao alumno a través da plataforma Campus Virtual, e que deberán realizar de forma autónoma para a súa resolución e explicación nestas clases. Ademáis, tamén se resolverán dúbidas sobre calquera aspecto relacionado coas sesións maxistrais.
Seminario	Como actividade inicial antes de comenzar as prácticas, programase 1 sesión de 2 horas de duración nun grupo único na que se exporá aos alumnos a metodoloxía docente que se vai empregar nas prácticas de laboratorio.

Prácticas de laboratorio	6 sesións de laboratorio de 3 horas de duración (divididas en dous bloques de tres sesións), nas que o alumno levará a cabo a aplicación dos conceptos teóricos estudiados na aula. Cada práctica leva vencellado un guión e un prelaboratorio que serán proporcionados ao alumno (a través do Campus Virtual) con antelación ás sesións prácticas. A realización dos prelaboratorios antes de realizar as prácticas é obligatoria. Durante as sesións de laboratorio, e de xeito simultáneo á realización dos experimentos, o alumno deberá realizar os cálculos asociados a cada práctica que serán revisados polo profesor en cada práctica.
Proba de resposta breve	Realizaranse probas nas que se avaliará a aprendizaxe do alumno, mediante preguntas de resposta breve, sobre temas da materia. Estas probas realizaranse empregando a plataforma Campus Virtual.
Proba práctica	Realizaranse dúas probas escritas (cada unha ao finalizar un bloque de prácticas) en cada unha das convocatorias oficiais. Nas que se avaliará a aprendizaxe do alumno mediante cuestións das prácticas levadas a cabo no laboratorio
Proba mixta	Realizaranse dúas probas escritas en cada unha das dúas convocatorias oficiais de xaneiro/xullo. Nunha delas avaliarase a aprendizaxe do alumno mediante preguntas de teoría e de teoría aplicada e na outra proba avaliarase a aprendizaxe mediante a resolución de problemas

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Prácticas de laboratorio	As clases de solución de problemas son actividades en grupos intermedios, o que permite que o alumno participe directamente, podendo analizar se o proceso de aprendizaxe do alumno é axeitado.
Solución de problemas	As clases de prácticas de laboratorio están concebidas como actividades en grupos reducidos, permitiendo levar a cabo unha atención personalizada de cada alumno. Estas sesións de laboratorio favorecen o seguimento da aprendizaxe e a orientación do alumno respecto ao estudo da materia. Ademais, ao longo do cuatrimestre, os alumnos poderán fazer uso do horario de titorías para realizar calquera consulta ou dúbida acerca da materia. O alumnado con recoñecemento de adicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia será atendido en réxime de horas de titorías (previa cita). A realización das prácticas de laboratorio e a asistencia ás sesións de solución de problemas serán facilitadas dentro da flexibilidade que permitan os horarios de coordinación e os recursos materiais e humanos.

Avaluación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Prácticas de laboratorio	A7 A16 A17 A19 A20 A21 A23 A24 B1 B2 B3 B4 B5 C1 C6	Valorarase a realización axeitada dos prelaboratorios, a destreza na realización do traballo experimental, a interpretación dos datos obtidos, así como a correcta realización dos cálculos.	15
Solución de problemas	A7 A16 A20 B1 B2 B4 C1	Valorarase o traballo realizado antes e durante as sesións, así coma a actitude e participación activa do estudiante na aula.	10
Proba mixta	A4 A7 A20 A21 A24 B1 B2 C1 C6	Realizaranse dúas probas escritas en cada unha das convocatorias oficiais: unha proba constará de preguntas de teoría e teoría aplicada e a outra proba constará de exercicios enfocados á resolución de problemas.	60
Proba de resposta breve	A4 A7 A21 B4	Probas realizadas a través da plataforma Campus Virtual sobre temas da materia mediante preguntas de respuesta breve.	7.5
Proba práctica	A7 A19 A21 A24 B2 C1	Realizaranse dúas probas escritas (cada unha ao finalizar un bloque de prácticas) nas que se avaliará a aprendizaxe do alumno mediante cuestións das prácticas levadas a cabo no laboratorio	7.5

Observacións avaluación

Para superar a materia plantéxanse dous requisitos básicos:

1.- A realización das prácticas de laboratorio é condición obligatoria para poder aprobar a materia. 2.- Acadar unha cualificación mínima de 5 (sobre 10) no computo das metodoloxías relativas ás prácticas e en cada unha das probas mixtas das que consta cada convocatoria. De non acadar a puntuación mínima nalgúnha delas, e ainda que a media sexa superior ou igual a 5 (sobre 10), a asignatura estará suspensa e figurará unha cualificación de 4.5. Os alumnos que non participen nas actividades desenvolvidas nas sesións de solución de problemas ou nas probas de resposta breve, obterán unha cualificación de 0 nestes apartados. Cualificarse cun Non Presentado aos alumnos que non realicen a proba mixta. No contexto de "avalación continuada" a "segunda oportunidade" enténdese coma unha segunda oportunidade de realización da proba mixta e da proba práctica. Polo tanto, para as prácticas de laboratorio, solución de problemas e proba de resposta breve manteranse as cualificacións obtidas a o longo do curso, mentres que a cualificación da proba mixta e da proba práctica obtida na segunda oportunidade substituirá ás obtidas na primeira oportunidade. Os alumnos avaliados na "segunda oportunidade" só poderán optar a matrícula de honra se o número máximo destas para o correspondente curso non se tivese cuberto na súa totalidade na "primeira oportunidade". Para o alumnado con recoñecemento de adicación a tempo parcial, aplicaranse os mesmos criterios de avaliación.

Para os estudiantes con dispensa académica de exención de asistencia, a realización das prácticas de laboratorio será obligatoria e será facilitada dentro da flexibilidade que permitan os horarios de coordinación e os recursos materiais e humanos. Por outra banda, facilitárselles a asistencia ao maior número posible de sesións de solución de problemas. De non poder asistir ás devanditas sesións, o alumno realizará un traballo tutorizado. Deste xeito, este alumnado será avaliado mediante as cualificacións obtidas nas prácticas de laboratorio (15%), na proba mixta (60%), na proba de resposta breve (7.5%), na proba práctica (7.5%) e traballos tutelados-solución de problemas (10%). Isto aplicarase a ámbalas dúas oportunidades. Todos os aspectos relacionados con "dispensa académica", "dedicación ao estudo", "permanencia" e "fraude académica" rexeranse de acordo coa normativa académica vixente da UDC (/gl/normativa/academica/)

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none">- SKOOG D.A., WEST D.M., HOLLER F.J. y CROUCH S.R. (2005). Fundamentos de Química Analítica . Madrid, Ed. Paraninfo- SKOOG D. A., WEST D.M. y HOLLER F. J (1997). Fundamentos de Química Analítica . Barcelona, Ed. Reverté- HARRIS, DANIEL C (2007). Análisis Químico Cuantitativo . Barcelona, Ed. Reverté <p>O libro "Análisis Químico Cuantitativo" do autor Daniel C. Harris (Ed. Reverté SA), atópase dispoñible na web da biblioteca da UDC.</p>
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none">- GUITERAS J. RUBIO R. y FONRODONA G. (2003). Curso Experimental en Química Analítica . Madrid, Ed. Síntesis- SILVA M. y BARBOSA J. (2002). Equilibrios iónicos y sus Aplicaciones Analíticas . Madrid, Ed. Síntesis- LÓPEZ CANCIO J.A. (2005). Problemas Resueltos de Química Analítica . Madrid, Ed. Paraninfo- YÁÑEZ-SEDEÑO P., PINGARRÓN J.M. y MANUEL DE VILLENA F.J. (2003). Problemas Resueltos de Química Analítica . Madrid, Ed. Síntesis- BURRIEL MARTI F., LUCENA CONDE F., ARRIBAS JIMENO S. y HERNÁNDEZ MÉNDEZ J. (2001). Química Analítica Cualitativa . Madrid, Ed. Paraninfo- HARVEY D. (2002). Química Analítica Moderna . Madrid, Ed. McGraw-Hill

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Química Xeral 1/610G01007

Química Xeral 2/610G01008

Química Xeral 3/610G01009

Laboratorio de Química 1/610G01010

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Química Analítica 2/610G01012

Química Analítica Instrumental 1/610G01013

Química Analítica Instrumental 2/610G01014

Química Analítica Avanzada e Quimiometría/610G01015

Observacións

Non se recomenda matricularse nesta materia sen ter aprobada a materia "Química 3"Programa Green Campus Facultade de Ciencias - SOSTIBILIDADE. Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumplir co punto 6 da "Declaración Ambiental da Facultade de Ciencias (2020)", os traballos documentais que se realicen nesta materia:

a.

Solicitaranse maioritariamente en formato virtual e soporte informático.

b. De

realizarse en papel:

- Non se
empregarán plásticos.

- Realizaranse
impresións a dobre cara.

- Empregarase
papel reciclado.

- Evitarase a
realización de borradores.De acordo coa lexislación vixente e segundo se recolle nas normativas de aplicación para a docencia universitaria, velarase polo cumprimento da perspectiva de xénero, fomentando valores de respecto e igualdade e evitando situaciones de discriminación por razón de xénero

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías